

denne Holdning aldeles nødvendig. Derfor blev ogsaa alle de Spørgsmaal, som af os fremførtes den Gang, fremført udtrykkelig som en Opfordring til de andre Partier til en Overvejelse, en Forhandling om, hvor vidt man kunde naa, og fra vor Side blev det ikke mindst hen imod Slutningen af Forhandlingen stærkt betonet, at naar Valgloven var vedtaget, eller naar der var Sikkerhed for Valglovens Gennemførelse, vilde der neppe være Vanskelighed med Hensyn til at naa til Enighed om Grundlovssagen. For den nuværende Regering ligger Sagen anderledes. Den nuværende Regering har Flertal i begge Ting, naar den regner baade med Venstre og det konservative Folkeparti, og i denne Sag er det klart, at den nye Regering regner med begge Partier; dertil sigtede jo Bemærkningen om, at man ikke vilde gaa videre, end man kunde faa andre Partier med til. Her ligger altsaa Grundlovens Skæbne ikke, som Tilfældet var for den foregaaende Regerings Vedkommende, i Oppositionens Hænder, men den ligger i selve Regeringens og dens Partis Hænder, og derfor vil ogsaa den nuværende Regering og dens Parti faa det fulde Ansvar for Grundlovssagens Forløb.

Det var med Undren, jeg hørte den ærede Statsminister (N. Neergaard) sige, at han vilde undgaa en bitter Grundlovskamp om forskellige af de Spørgsmaal, som fra vor Side er nævnte, og at det er derfor, han er imod, at de tages op. Med Hensyn til Landstingets Opløselighed er det bekendt, at den ærede Statsminister er mere enig i vort Standpunkt end i det Standpunkt, som er udtrykt i det af ham fremsatte Forslag. Det ved vi fra Grundlovsforhandlingerne i 1913—14. Men hvorfor vil den ærede Statsminister tro, at der skulde opstaa en bitter Grundlovskamp af, at man gennemførte en Ordning med Hensyn til Landstingets Opløselighed, som svarer ganske til Junigrundlovens Ordning, og som svarer ogsaa til den Ordning, som fandtes i den følgende, reviderede Grundlovs Forfatning? Af et saadant Spørgsmaals tilfredsstillende Løsning kan der umulig opstaa en bitter Grundlovskamp. Hvor kan den ærede Statsminister tro, at det konservative Folkeparti, hvis de andre Partier enedes om en saadan Ordning med Hensyn til Opløselighedsspørgsmaalet, derfor skulde ville nægte deres Medvirken til Grundlovssagens Fremme eller søge ved en Folkeafstemning at stemme imod den og derved hindre Sønderjyderne i at blive repræsenteret i den danske Rigsdag? Det

er selvfølgelig ganske utænkeligt, at der kunde opstaa en bitter Grundlovskamp af et saadant Spørgsmaal. Heller ikke kan der opstaa en bitter Grundlovskamp af Spørgsmaalet om, hvem der skal vælge de 18 landstingsvalgte. Det er et Spørgsmaal af ganske temporær Betydning, som efterhaanden ophæver sig selv. Jeg forstaar vel, at man seende hen til den øjeblikkelige Situation mener at kunne have nogen politisk Fordel deraf, men jeg forstaar ikke rigtig, at det konservative Folkeparti, som gik saa drabelig i Leding for Forholdsmæssighedens Princip, og som ønskede en retfærdig Repræsentation, kan have noget saa afgørende imod, at man benytter Institutionen: de 18, til at skabe et fuldkommen retfærdigt forholdsmæssig dannet Landsting. I alt Fald er jeg overbevist om, at den ærede Statsminister tager fejl i, at der kunde opstaa en bitter Grundlovskamp af, at vi enedes om dette Spørgsmaals Løsning. Heller ikke skulde jeg tro, der vilde opstaa nogen bitter Grundlovskamp, hvis man f. Eks. drøftede Spørgsmaalet om at nedsætte Valgperioden fra 4 til 3 Aar og derigennem vendte tilbage til den gamle Valgperiode, som man gik bort fra, fordi man den Gang fra Venstres Side hævdede, at der skulde være Arbejdsro i Rigsdagen, at man skulde have Tid til i Samlingerne at koncentrere sig om Arbejdet og ikke være optaget af Debatter først i Anledning af det overstaaede og derefter i Anledning af det kommende Valg, saa der slet ikke blev nogen Arbejdstid. Det synes, som om dette Princip kun gælder for den Tid, hvor Venstre er i Flertal, men ikke, naar Venstre er i Mindretal, saa er de korte Valgperioder i høj Grad ønskelige. Men at der kunde opstaa en bitter Grundlovskamp om en Ændring af Valgperioden fra 4 til 3 Aar, kan jeg, som sagt, ikke tænke mig. Det samme gælder Spørgsmaalet om Valgretsalderen, saaledes som det forelaa kort forinden Folketingets Opløsning. I Fællesudvalget blev der fra vor Side gjort det Tilbud, at man skulde ordne dette Forhold efter Juni-Grundlovens Regler og fastsætte 25 Aars Alderen til Folketing og Landsting, Juni-Grundlovens faste, ensartede Grund under begge de to Kamre. Og hvad vi i saa Henseende foreslog i Slutningen af det forrige Folketings Bestaaen, staar vi ved under det nuværende Folketing, ikke fordi vi nærer nogen Frygt for 21 Aars Valgretsalderen — vi har ikke den Opfattelse, at den danske Ungdom og den politiske Udvikling